

է: Բայց կատանդուղոյնէն եկած մերքին ըստը
կըսէն իւն պր. Չափեամշին առաջարկութեանը
յառաջ երթարք առավելական է, որովհեաւ
պր. Առմենիկ Օսմանիկան կառավարութեան աւելի
ուժառաւոր առաջարկութիւն յ'ըրաւ:

— Առաջու ոչ կանոնավոր ամսայս 11.50
կոստիրական հրամարակ մը կը հրամարակէ, ո-
րբ որ. Թէսոք Պայշ Մոլուսիսի առժամա-
նակեց անդական (գայնողով) կը գրուի:

— Ուշեցէի որոշումնեա ձգուած տեսէն Ասոր
իւ Առաջարիոց, իր ապահովութեանը պահա-
ռու իրբեւ կարուասոք Կառանդիքու պայս մե-
րաւցաւ։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

- 10480 -

Արարի պիտի լիք, որն որ Անգլիայի երեկոյից
և հարուստ ընտանեաց մը զուտոր էր, իբ մորը
հաղպահեցաւ համար շատ հարուստ Քաղաքան
Լորդի հարուստականութիւնը մերեց, որն շատ
մեծարանք զատօն էր և զբան որ նախն այ կր
սիրեր, և անոր անդ Հանուլիսն էւս ամսանա-
ցաւ, որն որ իրեն հետ շատ բարբառասական
եղանակաւ, վարուելն էր իր լույսը նիւթը կե-
մք անուահանթեամբ և էս էկս մը գլուխաւ զա-
տուառանաւաւ. մը կրոնցընելին ևս նույնու-
թեամբ մեռնիլով վիճը երկու արջնուկ պար-
թուաւ: Եղքէն մեծ ցուսով իր մայրը ալ-
կորնցուց, որն որ իր միակ նեցուն էր, և
որովհետեւ իբ մէկ հարուստ կորօնն բոլոր-
ցին երեսէ ձգուած էր, և իրեն մէկ հարու-
ստ ազահ տայն ալ զինքը յանիրաւի կը շար-
չուեր, հարկ համարեցու ազքատիկ տան որ-
պէս գոտիկնին երկու պրատիկ կիցիններուն մէջ
քաշուի, և հան անձանութ զրեթէ վերջին առ-
տիքնամբ աշքառութեամբ: Իբ որեւէ անցընի: Եր-
պէտքանուն ինիւնը առելի եւս սաստիւմարու հա-
մար իբ որդիքը, զորոնք պատանց կը միքեր, բնա-
կուն ծայդի արտեն բանուեցան, որն որ ցաւա-
լից մոյլը շատ օրեւ գոտոնաբին անձկութեան մէ-
ջեցիւն նուը, վերջուրես ալէ կի գործաւ, բայց
միանց ուսուցին մայրը սոխուաւեցաւ, որ զեւ գոփու-
թեացած քիւ մը բանն ալ զիրենի դարմանելու
համար նախէ: Ըստէ մը աւելի սպասելու էր
մինչեւ որ ոն փաքը ունիքիր, իբ սեամի մասցըր-
գին պատը ընդունի, որն որ կոյօրը շարու-
թեանը իբ միակ պարենը նեղած էր: Ցաքը սկսած
էին ուսուցանալ, բայց իրենց տկապութիւննը կը
պահանջէր, որ լաւագցին սեռունդով մը մնանին
մինչ թէ մայրենին ալ չէր կրնար իրենց առ-
տակ բաներ հպաւ: Աս վերին ասահճանի
խէցուքնեամ մէջ ուրեշ միջոց չմնաց, բայց եթէ
նույն քանի մը փաքը կահ կարստիներէն ալ րո-
ւըստին մերկաւու, և զանոնք դրամի զարձնել:

Եր հաւատացին քայլե ունեկառավեն, որի պր
երես ամեն թէ յաջող է, թէ ուժը առաջարկի մէջ իրեն չեւ ընթերառալէն եսպը ու
Քերին թշուառութեան առեւն ալ շը ուզած

երբեք իրեւ բաժնուիլ, յանձնեց որ եղանակաւ
մը թէ իրեւ և, թէ իր որդւոցը համար կերա.
կուր հսկուա միջոց մը գտնէ. Արդեփ ազգինեն
կարեկա թեամբ իրեւ երեսը նայեալ կը ց-
ցներ, թէ ներբռուս պրատի ցո. կը դիս: Ճէ

Հասած չէր: — Այսուհետեւ, Բաղի, մնջ որ ունի, պըստի որ շնորհ ար ըստի ար ըստը, առենի ար սորտ:

ուցաւ : Եսայ անձից ոչ ասանի ունասն զարդերու հարկանքութիւն շրջնիմ՝, եւ չեմ՝ կընուր ասնիլ որ իմ՝ ինձն արցս բոլորսին տուղթանալու . Համար ովեաբ եղածը պակսի : — Զէ, խաժուն

Անոնք ոչ չեն պակասիր, բառական որ նման հրա-
ման տաք, որ եւ գովանդը ձեզի հոգամ։ — Իմ
սիրելիք թաղիս։ Կը ճանչնո՞ւ քա բարի սիրադ
բաց թշուցէս կրնառ զուս առ օգնութիւնն ընծե-
— Վարեկը արդ էն օր քանի մը մայզին զարձերու
յաջողակութիւն ունիմ։ Անը պատվակապետա-
հնա պատիսի գործըլուով միշտ սասամի զարգաց-
է, իոն ծառայութիւնն իրեն մասուցի, և առ
միքի պրերո գործիք մը համար արդէն երեսուն
շեւմնի վաստեցաց։ — Վեց երեսուն շեւմնի,
ես զգեւէ դրեմէ ամենին ու ուրիշ բանի զար-
գած չեմ անուներ, բայց եւեւէ թիգի հետ փոփո-
խակի իմ ազգաւ բարը կենուոր։ — Անչ որ ցո-
րեկը չեմ կրնար չնեւ, պիշերը անոր տեղը կը
լիցընեկի, եւ պատիսի յարաւան ամենամը իմ Շ-
ոկքան յուսուցած ալ շամա անիմ բան վայ-
սկեցաց։ Ուստի եթէ կը համեցիք եւ իմ օդնու-
թիւնն կը լուսունիք, պրատաստ եմ ձեր համայնք
հանելու, և ան առնեն կը յուսամ, որ իմ
ձևաց աշխատանքը մուզն ձեզի բաւական կը ր-
էց, առանց ան քիչ մը բանեն ալ մերկանալու,
որն որ զեր քայլերնիզ մնացած է։

Արտիք սիրոց եւ շնորհակալութեան արցունիք
թափելով։ Իմ սիրելիք թաղիսի, բառ, իմ որ-
ցուեկներս միայն քեզի բաւական կը ցուցընեն
որ քո պատիգ բարավեհնուր վիս պըստի շար-
ժամ է։ Բայց Եւսուած շիհամիր, որ քու հար-
ուրութեան ու աշխատանցոց պատ զը ևս առ-
նամ։ Անչ որ գան քեզի կրնար վասուկիլ, պէտք
է որ քանիդ լըսց երրեք չեմ ուղեր, որ նշան

Անահաւ աղօսիմը շփոթութեան ու տպաւ պահաց մէջ կյանքը՝ մէկազչեմ, բառ, թռ լութին տուեք, թէ որ շափէ գուրո համար ձակութիւն ունեցեր եմ նէ, որովհետեւ դաստիան զրամփու մէկ մասը արգեն նոյն վորոճանա գործածուն եմ: Անիւաղրեցի որ ձեր տղարը որ հիմակ առողջաւայա գոյն են, զրամուց համար ինչ եւ իցէ սփախունքի մը հարեւուրութիւն ունին, ոյնպէս նոյն պատշաճ երեցաւ որ նոյն իսկ դուք ալ, աղջո հրանութեան պատ ճառաւ այնամի աշխատաւութիւն է: Անցա կրկե եադր, զոնէ պասիսի օգնութիւն մ'ունեաւու Ռևուի աս պատճառաւ բանի մը վորը խաղաղին ներ գնեցի, զրտոն ամենէն աւելի աս բանին յարնար ական էի, և ի պատշեմ որ պլոյ մէ տոր համար գէկամակիր:

Ահա, իմ սիրելի բանին, պատուախոննեց Աթափի
ծննդութեանից մը իրեն ձեռքը սիրելավ էր, ուստի
տիկ լայզը, չե՞մ կրնար ասօր համար զ մասմա-
կիւ, մանուանդ թէ սիրու շատ շարժած, կը լու-
զունեմ քո պարզեւու, բայց վերջինն ըստա-
ազա թէ ոչ շափէ գուրս կը շարժիմ: Հիմնա-
տղուր նածք ճամանակ թօն տարով ես ալ ան-
ձայիք դ որդիք պիտի զբացին, փրանակ ան քայլ-
մացած քանի մը բաներէն այ զրիսէիր, որուն
համար կը տեսնամ՝ որ այնապէ կը գժաւագին:

Վ. Չափելը շատ օրբանացու, որ ինձն խոժես-
ող կը փառ պարզեւը շնուրզ կը. և Աթափին
այ կը վերջին ասահճանի սուսապանոց մէջ ուշ-
քառ հնացնէ մը զաւա ան զննութիւնը, զոյն որ
կը հարս աս եղացըը տեղիսառնեանի իրեն զա-
ցուն եր: Բայց հչ սոյս բարբառութիւնն ան-
պահի մազ, և ոչ այ սոյս բարբառնեան և
զմաննեան վայրոց վարձը պահեցաւ: Թէ ինչ
կերպով աս բանն կատարեցաւ. Ծեաւ եսու
պահանձեան մէջ ուիսի ծանուցիւ:

卷之三

Երեսի բնապետներ ծառաւ դպրերու մէջ
յանց բերած յելլացը գիրինեները դիմումնեց
շատ զարմանացի երեսցիներ տեսած ու շահա-
գրգիւս հետեւ թիւններ յառաջ բերած են
վմէնէն աւելի զարմանացին ան աստղաբաշխական
հաշին. Ե որի՞ որ գիշերուհաւասարներուն յա-
ռաջ երթարշան նկատմանը եղած է. յայսն
ցացուած է որ առաջ հայոց տարուան միջնորդ
մէջ երկրին մէկ համ մէկու կիսադունչը, չա-

բարսցին կոտ հիմ պարագաներն ըստ զրոյ ու առաջնութ պիտի ծածկուի և մէկ մասին ցանքը ծովութ ըլլութ ըլլութ առան մէկուց պիտի ուղարկ: Հիմա մէկու առ շրջանին պաշտետին զան նոր: Արդեւ առեւ առին հրախացին երթացներին ձմեռ քափ ու վայրին հարաւայտէն կաւելաց, ուստի եւ հիմ պարագաներն կիսուած ուղարկ: Եսու տարբերէ ի մի այսուհի կը տեսնա ու որ հրախացին բերեա առ պայները գեղ ի հասարակութ յօնաւուր: Վայ են, ապաւցուած ծովան պարզա զան ընթերը Ծուխու հրախացին կողմերը շըմա ներ քաշելու վայ են եւ Սարսակ ծովան մշանչե ասու որ պաշտամք հետո չէ, ույս սանապետները պիտի թշնան նուե գեղ ի Վեդ վայի կցները: Արդեն կրեմանու որ Կանանց երկիր ըստ է իր կանանց հայուած բարբարին կազմնացուն է, Հիմն Եւրասիանը րա տակ ծածկուած երկիր մըն է ու երթեարա վայրենաւալու վայ է: Խալան կցին աւ անոր նուեւէն է որպէշեաւ: Նոյն եր կրին առաջ նոսին երկրը սահմանարհ մըն է: Միայն իր Հորաւայն նոսին վայ քայ քանի մը գայ թականամիններ կան: Անուշտ պիտի կայ առ տաենիր ուր որ մեր ճորերը ծովուն խորութիւն ները պիտի ըլլան, ինչպէս որ առնեար մեր իւս նորան ար գագամինները ծովան խորութիւնն զա խորութիւնն գագամը կամ կրցներ էն: Շու վայ անապինին խորաթեան անժամանցեայ կի շերջան մէջ առ գագամինները կամ որպէս գեղ մի պիտի պարագաներ չեն, ույս առաջ:

Վայսակ ծովուն խորութիւնները պահի որ
ող մեր երեսակացութեան զօրութիւնը պատշե-
ցուցած ըլլուն, որովհետեւ ըստ մք պահապահ
տակին չէ պահի հիսարաց բարիդուշն անձա-
նօն մը, ի վերոց պար անձանյնէ մեր գիտողու-
թեանց աւարը մինչև Հիմա զետ աշխին բայ մը-
է: Կիստենք որ ծափեն յաստը միուր տնօղե
անտպատճեր չեն, որնց դիմացարտ աւալակցուոր
ո խիստ ժայռակեռները միջն շաց ու պատրաս-
տի զանաներ ըլլուն խրատակած նաև առ աւ-
րակները ու խզուած մարդկանց ընդարձացած
անդամները յափուն ան կը լիւ, իւ հայ գատան
մաշը միուի ու բացարձակ աիրուպիտովն ըլլոց:
Պարաբա ու բերրի բնութիւնը որն որ անէն զի
կեանք ու շարժում իր սիրե ու կը առանձէ,
ծովան ձարերը երբեք մժութեան ու յափե-
նակն լուսնեան չէ գուտապարտած: Հոն ու
կենդանացոցիւ լուսը կը թափանցէ կը մոնց.
իտուառ դրատին կահուկանեւ յատովը կը
շարդարին: Զանազան կենդանիներ անուահճու-
ունդաւուկն մեջ կը շցնին կը թափանցն: Հոն ցո-
րահար արարուծներու աշխարհք մը ժողոված
է, որնք իրենց ձեռվո՛ մեր երկրացնքներ առջի
հին սահաւայիս բանիները կը միշեցնեն,
որոնց նացորդը զետ մեր շեռներուն կարգերուն
մեջ քարացած փակուած կը գանենք: Տուբաց-
առները ունեն հիմաշխարհին և քան թէ երկրին
երեւը, որովհետեւ նոյնը մրցն մժութեան փա-
փսիսութեան տակ ննկան է և մարդկանց պար-
գութեանեն բոշութին ազատ է: Արկրիս աիրուց
ստեղծիւ ու յարդարիւ ձեռվը հոն չիտործեր եւ
միան նաւարեկութեամբ երբեմ նարդ կային ար-
դիւնք մը ծափեն յատակը կիցնոյց հոն կամ իր
միաբներուն լուծուելու եւ կամ մշտնշեաւոր
գերեցնանի մը տակ անշարժ ենաւու համար:

Հայոց ծովագատին այլ փափախս թիւն կրած է
և մը այս կրելու վայ է՝ Կամ քահանութեամբ տո-
ւածուկ խորութիւններուն շենք կրնաք բոլցրոպին
թափանցիւ. իր շատ եւաները իրենց մէծու-
թեամբը զնեց կը զայռութեցնեն և ունեց ալ-
իրենց արագոյ կարդի բարակ գործարանուուրու-
թեամբը զնեց կը պարմացընեն. իր կեւերը,
գլխինները, իր բոլիններն ու ջառածներն ըստ անձիւ-
անչամար են: Հայոց առողջակ աւելի զարդօւթեին
ու զարմանակ արարածներ չունենալու ովք կրնաք
չուստատել. մարդ գեռ երկիրս երեսն ովքն
կրած է հեռաւալ, ոչ խորութիւն ու, ալ բոր-
ձութիւն իր տաջին չէ խոնարհած հնազանդաւ-
թեպէս երկրագեղին երևոն խորդուրորու-
թիւնը նարինջի մը խորդուրորութիւնն չապ-
րեիք, բայց մարդիկ պայման չնշնի են որ են այ-
սեն ըլբունց գագաթեները ելլալ կրցած են:
Այսպիսի տկար արարած մը որն որ ապրելու-
համար մարդինի մը մ.ջ առան անգամ շնա-
ռութեան հարկաւորութիւն ունի, Բնչպէս կրնաք
պայմանի խորութեան թափանցիւ որն որ եղան-
կեռու ենալ:

ուրով կը լինա՞ :

Օ մեղ պատով օգը այնշափ կը կոլսէ վրանիս
օրչափ որ տառը մեջը խորոշիկ ծովուն յատա-
կին վրայ եղած տուննիսի՞ բոլոր մեր դիմուն վայ-
կը կօխէ նէ . այսինքն 33,200 լիտրի մեջում մը
կը կրենք , որն որ ամէն կազմունէ ըլլալսի՝ մեղի
զգափ չըլլար : Աս ճնշաւիկ պրատի լիւնէ մը վե-
հած ողապարիկոս մը գեղ ի երկինք ելլու:

